

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

L [i. e. XLIX]. Ioan. Trithe. Ab. Monasterii Divi Iacobi Apostoli in suburbano
Herbipolensi, Iodoco Beiselio Iurisconsulto perspicacissimo salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

quem memorauimus, per quendam ciuem ad me quoque destinauit. Referebant mihi quidam in oppido sacerdotes, quod in multorum presentia dixerit, tantam se omnis sapientie consecutum scientiam atque memoriam, ut si volumina Platonis & Aristotelis domus cum tota eorum philosophia in toto perisset ab hominum memoria, ipse suo ingenio velut Ezras aliter Hebraicam restituere cuncta cum praestantiore valeret elegantia. Postea me Neometi existente Herbipolim venit, eademque vanitate actus in plurimorum fertur dixisse presentia, quod Christi Saluatoris miracula non sint miranda, se quoque omnia facere posse quae Christus fecit quosque quae docun- que velit. In vltima quoque huius anni quadragesima venit Stauroncelum, & similitudinem stultitiae gloriosus de se pollicebatur ingentia, dicens se in Alchimia omnium quae fieri possunt quam esse perfectissimum, & scire atque posse quicquid homines optauerint. Vacabat interea meo in- nus docendi scholasticum in oppido memorato, ad quod Francisci ab Sickingen Balaui principis tui, hominis mysticarum rerum percipendi promotione fuit assumptus, qui mornefandissimo formationis genere cum pueris videlicet voluptari coepit, quo statim deducto in lucem fuga poenam declinauit paratam. Haec sunt quae mihi certissimo constant testimonio de homine illo, quem tanto venturum esse de desiderio praetolaris. Cum veniret ad te, non philosophum, sed hominem fatuum & nimia temeritate agitatam insecos. Vale mei memor cum oportunitate principali. Ex Herbipoli vicefima die mensis Augusti. Anno Christianorum 1507.

XLIX.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI, ILLUSTRISSIMO QUAE
principi & domino, Domino Hermanno Coloniensis Ecclesiae Archiepiscopo, Angaria
Westphaliae, Duci, administratori Ecclesiae Paderbornensis, sacri imperii per
Italiam Archicamerario, Principi Electori, Ioan. Trite, abbas S.
Iacobi Herbipolensis felicitatem
optat.

REVERENDISIME Princeps, promiseram vltimis literis quas dedi ad R.P.T. in fine mensis Iunii, venturum me circiter ad festum sancti Michaelis archangelii, quod & felicissem quam libentissime, nisi pestis epidimiae interea nimium grassari coepisset in omnibus pene locis cisrhenaenis, per qua fueram descendurus, atque in hunc usque diem non cofaueat. Quapropter necessarium mihi fuit domi consistere, scienti quod praesentia cuiuscunque hominis per loca in quibus pestilentia viget, cunctis tolet esse principibus mense- anda. Metuens ergo ne hoc ipsum R.T. contingeret paternitati, cum pege in omnibus locis hodie circa partes Rheni hoc seuiat malum, necessaria consideratione aduersum meum in aliud differre tempus decreui, nisi tua Serenitas hoc meum institutum immutandum. Interea quae restant adicienda paratis pro eadem tua Serenitate, ut quam abunde perficiantur pro viribus curabo. Omnipotens Deus tuam paternitatem reuerentissimam diu conseruet incolumem, cui me quam humilissime facio commendatum. Ex Herbipoli, vicefima quarta die mensis Augusti. Anno Christianorum 1507.

L.

IOAN. TRITHE AB. MONASTERII DIVI IACOBI APOSTOLI
in suburbano Herbipolensi, Iodoco Beneficio Iuriscofultis perfructu suo
salutem.

NUNCIATVM tibi credo Iodoco per communes amicos, Rogerium, Herbennum, & Kymolanum, & alios rerum mearum variatum iuxta Genesis statum, ut completeretur praedictio astrorum, si quid virium habere credenda sit, quam ante viginti annos Regis Philippi vaticinavit astronomus. Sz pius fateor & ipse interea communi naves immensissima calculatione figuras, sed diui Augustini consilio persuasus, risum computari vaticinia stellarum. Euenit mihi tandem quod videbantur polliceri, & data mihi occasio est, qua deinceps experientia faciat necessario cautiorem. Invidia aemulorum praesentia vaticinia locam, quam ne mathematici vacillaret praedictio nulli dubium demonum aliquid malignum suscitavit. Libenter enim, si Deus permittat, dzmones vaticinis coeperunt humanis, per quae in erroris deuo mentes capiant nimiam credulas vaticiniis. Praesulit aduersum me temeritas aemulorum dzmonis haud dubium infigatione agunt, quae et si praesignauerint astra futurum, hominum tamen libertate prodeunt arbitria. Nemo enim

enim vt in me fauere amulos prouocauit inuitos, nec me vt abbatiam dimittere Spanhemensem compulit quisquam: sed voluntate quidem cessi spontanea, causam vero vt vellem ingratitude prestitit monachorum, de qua tibi olim ex Colonia q̄ latissime scripsisse me memini. At nunc viuo hic multo quam in Spanheim quietior, mihi vacans & lectioni scripturarum, pauper quidem rebus, sed animo vt mihi videor diues, vt pote qui vanas mundi occupationes amauerim nunquam. Quod me hortaris vt veniam ad te, promittens mihi omnia vitæ huius necessaria quoad vixero, amoris erga me tui maximum est inditium, cui gratias & habeo & ago pro viribus immortales, referamq; si vnquam mihi facultas data fuerit. Descendere aut ad te ibiq; manere deinceps, quod maxime videris optare, scis quoniam meæ non congruit professioni, qui monasticæ sum religioni addictus, & in verba sanctissimi patris mei Benedicti iuratus. Nullatenus enim proposito meo conuenit monasticam solitudinem relinquere, & cum hominibus secularibus quantumlibet bonis & iustis in saeculo continue habitare. Nam etsi mihi forsitan cohabitare tibi nullum sit periculum, fieret tamen multis in religione mea scandalosum, quoniam sicuti non omnibus omnia placent, ita nec omnibus omnia expediunt. Statui ergo in monasterio aliquo consistere ordinis & obseruantia regularis, ne alicui de me præberetur male sentiendi occasio. Habuissem alioquin ex magnis mundi principibus non vltimos qui me copiosissime prouiderent in necessariis vitæ presentis, si me curis & ministeriis eorum inscribere voluissem. Vnde vsque in hunc diem qui me proposito annali stipendio satis copiose ad curias inuitant suos complures agnouit. Sed non est vita piscibus in arido, nec monacho tuta conuersatio sine claustro. Propterea ne mendacem constituam memetipsum, elegi pauper & abiectus habitare in cœnobio, magis q̄ diues & gloriosus apparere cū principibus in saeculo. Quid enim mortuo homini magis congruit quam latere in sepulchro? Et monachum qui semel abrenunciauit saeculo, quid amplius decere putas, quam vt spreto omnibus negotiis mundi, corpore quietus & mente tranquillus, sibi vacans & scripturis diuinis in monasterio permaneat? Maxima enim & principalis causa vt Spanhemensem abbatiam plenam inutilibus mundi curis resignarem, istamq; sancti Iacobi, qua non est in ordine pauperior, assumerem, fuit amor solitudinis, pacis & tranquillitatis, non vt ocio defluerem inerti, sed quo studio liberius possem insistere scripturarum. Neq; enim inuidiam æmulum vsque adeo insuperabilem expertus fuit animus, vt eam non facile domare fauore & auxilio serenissimi principis Philippi Comitis Palatini potuerim si voluissem, præsertim cum patres ordinis de obseruantia omnes nihil magis cupierint, quam vt abbatiam non desererem Spanhemensem. Vnde miserunt ad me Budorim duos abbates ex Synodo, quam apud Moguntiam celebrabant, qui reditum ad monasterium mihi persuaderent. Sed ego non minus amore pacis & tranquillitatis quam iniuriarum consideratione permotus, fixum apud me quod statueram seruaui, patienter sufferens datam mihi occasionem, qua vanis & inutilibus mundi occupationibus vel sero tandem eximerer. Ita que largiente Domino nostro Iesu Christo, qui est saluator fidelium animarum, quam semper optaui pacem assecutus sum: pace nunc fruor desiderata; pacem loque sequar quam aiu in carne spiritus in me vitæ permanserit. Neque paupertatem loci presentis quem assumpsi grauius duxi ferendam, sciens breuitate huius vitæ consummata tandem nihil hinc mecum transiturū ex omnibus qua possidentur in mundo. Viduum ergo habens & vestitum Christianus iubetur esse contentus, quoniam qui diuites fieri cupiunt, varias tentationes dæmonum incurrunt. Monachus autem qui diuitias amat, nec monachus est nec Christianus, sed apostata potius & infidelis, quoniam & Euangelium transgreditur, & voti contemptor monastici suo domino mentitur. Sed vale, & rerum quoque tuarum me facito certiore. Ex Herbipoli vicesima sexta die mensis Augusti. Anno Christianorum 1507.

LI.

IOAN. TRITHE. AB. D. IACOBI HERBIPOLENSIS, ROGERIO
Sycambro salutem & charitatem.

EPISTOLAM tuam prima die mensis Augusti ad me datam Rogeri charissime, suscepi sexta die eiusdem mensis, in qua iterum atque iterum postulas, vt tibi titulos & rationem omnium lucubrationum mearum transmittam, quod itidem & te prius rogasse, & me promissione polliciter non ignoro. Faciam nunc itaque quod hortaris, pinacemque additionum mearum per ordinem temporis quo sunt factæ tibi designabo.

m ad me quoque destinauit. Relectis in
torum presentia dixerit, tamam se non
si volumina Platonis & Aristotelis
memoria, ipse suo ingenio velut Ezra
antia. Postea me Neometi existente
triorum fertur dixisse presentia, quod
omnia facere posse qua Christus fecit
ni quadragesima venit Stauronem,
ia, dicens se in Alchimia omnium
quid homines optauerint. Vacabit
orato, ad quod Francisci ab Sicken
percupidi promotione fuit assumptus
eris videlicet voluptari cepit, quoniam
am. Hæc sunt qua mihi certissimo
nturum esse de desiderio præsolatus. Cum
atum & nimia temeritate agitur
pali. Ex Herbipoli vicesima die mensis

LIX.
TO PATRI, ILLUSTRISSIMO R
Colonienſis Eccleſie Archiepiſcopo, Auguſta
Eccleſie Paderbornenſis, ſacri imperij
cepi Electori, Ioan. Trithe, abbas S.
olens felicitatem
piat.

seram vltimis literis quas dedi ad R.P. Trithe
festum sancti Michaelis archangelus, quod
ia: interea nimium grassari cepisset in
descensus, atque in hunc vsq; diem non
lomi consistere, scienti quod presentia
ia viget, cunctis tolet esse principis
tingeret paternitati, cum peccata omnia
lum, necessaria consideratione aduertent
a Serenitas hoc meum institutum sub
da paratis pro eadem tua serenitate, vt
m nipotens Deus tuam paternitatem re
e quam humilime facio commendandam
isti. Anno Christianorum 1507.

L.
TERII DIVI IACOBI APOSTOLI
Beisilio Iuriconsulto perſicacissimo
atem.

omnines amicos, Rogerium, Herberon
uariatum iuxta Genesim statum, vt complere
ere credenda sit, quam ante viginti annos
fator & ipse interea comminantes in
onsilio perſuasus, ritum computari vult
ebantur polliceri, & data mihi occasio
orem. Inuidia æmulum præstitit vana
prædictio nulli dubium dæmonium ali
is permissat, dæmones vaticinis cooper
apiant nimium credulas vanitatibus. Pres
emonis haud dubium in flagratione agita
m tamen libertate prouent arbitrii.